

KRAJSKÝ ÚŘAD JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

Váš dopis zn.:
Ze dne:
Č. j.: JMK 136865/2015
Sp. zn.: S-JMK 42316/2015 OKP
Vyřizuje: Mgr. Doleželová
Telefon: 541 651 213
Počet listů: 4
Počet příloh/listů: 1/28+obálka
Datum: 23.10.2015

Ústavní soud
Joštova 8
660 83 BRNO 2

ÚSTAVNÍ SOUD ČR Joštova 8, 660 83 Brno	
Došlo	S-JMK 42316/2015 OKP
dne:	30-10-2015
krát Přílohy: 2	
Čj.: viz číselný kód Vyřizuje: [signature]	

Účastník (navrhovatel):

JUDr. Věra Vojáčková, MPA, ředitelka Krajského úřadu Jihomoravského kraje

Žerotínovo nám. 3

601 82 Brno

Účastník (obec):

Obec Štěpánovice

Štěpánovice 30

666 02 PŘEDKLÁŠTEŘÍ

IČO: 00365548

K11550415

Nepředchází

Návrh na zrušení „NAŘÍZENÍ OBCE Štěpánovice 1/2015 TRŽNÍ ŘÁD“

Dvojmo

Přílohy:

- originál spisu Krajského úřadu Jihomoravského kraje SpZn.: S - JMK 42316/2015 OKP.

IČ
708 88 337

DIČ
CZ70888337

Telefon
541 651 111

Fax
541 651 209

E-mail
posta@kr-jihomoravsky.cz

Internet
www.kr-jihomoravsky.cz

I.

V souladu s § 64 odst. 2 písm. i) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 125 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obcích“), a § 69 odst. 2 písm. b) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, podávám tímto Ústavnímu soudu návrh na zrušení „*Nařízení OBCE Štěpánovice 1/2015 TRŽNÍ ŘÁD*“ (dále jen „nařízení č. 1/2015“), a to z následujících důvodů:

A.

Dne 03.04.2014 obdržel Krajský úřad Jihomoravského kraje (dále jen „Krajský úřad“) jako orgán, který v souladu s § 125 a násl. zákona o obcích vykonává dozor nad vydáváním a obsahem (mj.) nařízení obcí v přenesené působnosti, k výkonu dozoru nařízení č. 1/2015. Dle úvodní věty nařízení č. 1/2015 je toto nařízení obce vydáváno (mj.) „*na základě ustanovení § 18 odst. 1 a 3 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů*“.

B.

Po posouzení nařízení č. 1/2015 - a to s přihlédnutím k níže uvedené právní úpravě, příp. soudní judikatuře - dospěl Krajský úřad k následujícím závěrům:

Podle čl. 4 odst. 1 usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky (dále jen „LZPS“), mohou být povinnosti ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod. Meze základních práv a svobod mohou být za podmínek stanovených LZPS upraveny pouze zákonem. Dle čl. 79 odst. 3 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, mohou orgány územní samosprávy na základě a v mezích zákona vydávat právní předpisy, jsou-li k tomu zákonem zmocněny.

Dle § 11 odst. 1 zákona o obcích může obec v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna. V souladu s ustálenou judikaturou Ústavního soudu mohou obce vydávat nařízení obce ukládající povinnosti pouze na základě výslovného zákonného zmocnění k vydání nařízení obce.

Ustanovení § 18 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“), stanoví:

„(1) Obec může v přenesené působnosti^{29f)} vydat tržní řád formou nařízení obce. Pro nabídku, prodej zboží (dále jen 'prodej') a poskytování služeb mimo provozovnu určenou k tomuto účelu kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona^{29g)} **tržní řád vymezí:**

a) místa pro prodej a poskytování služeb, jimiž jsou zejména tržnice a tržiště (dále jen 'tržiště'), a jejich rozdělení (např. podle druhu prodávaného zboží nebo poskytované služby),

b) stanovení kapacity a přiměřené vybavenosti tržišť,

c) dobu prodeje zboží a poskytování služeb na tržišti,

d) pravidla pro udržování čistoty a bezpečnosti na tržišti,

e) pravidla, která musí dodržet provozovatel tržště k zajištění jeho řádného provozu.

(2) Tržní řád se s výjimkou odstavce 1 písm. a), b) a c) vztahuje i na prodej zboží a poskytování služeb na tržštích majících charakter stavby podle zvláštního zákona.^{29c)}

(3) Obec může nařízením obce vydaným podle odstavce 1 stanovit, že se toto nařízení obce nevztahuje na některé druhy prodeje zboží a poskytování služeb prováděné mimo provozovnu, a stanovit, že některé druhy prodeje zboží nebo poskytování služeb prováděné mimo provozovnu v obci nebo její části jsou zakázány.“.

Jak je uvedeno výše, § 11 odst. 1 zákona o obcích stanoví, že obec může v přenesené působnosti vydávat na základě zákona a v jeho mezích nařízení obce, je-li k tomu zákonem zmocněna; podle § 61 odst. 2 písm. a) téhož zákona se obec při vydávání nařízení obce řídí zákonem a jinými právními předpisy (viz např. nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 31/06 ze dne 09.07.2007). Ústavní soud dále ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 11/06 ze dne 03.01.2007 mj. uvádí, že „prostor pro vydávání nařízení jakožto prováděcích právních předpisů k zákonům je užší; nařízení mohou obce vydávat vždy jen na základě a v mezích konkrétního zákona, resp. za předpokladu jeho výslovného zákonného zmocnění“. V nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 27/06 ze dne 24.03.2009 se pak výslovně uvádí, že obcí „vydaný předpis musí být obecný a upravovat právní poměry neurčité množiny adresátů, nemůže zasahovat do věcí vyhrazených zákonu a jiným právním předpisům (nesmí být s nimi v rozporu) a musí obsahově vystihnout ten pro další právní úpravu otevřený prostor, jenž odpovídá rámci vymezenému zmocňujícím zákonem a jeho intenci. Zde nacházejí specifické uplatnění i kritéria testu ústavnosti, dovozená pro obecně závazné vyhlášky obce, zejména zda obec při jejím vydání ... nezneužila svoji působnost, a uplatní se konečně i obecná kritéria tvorby právních předpisů spočívající v požadavcích jejich určitosti, srozumitelnosti a adekvátní interpretovatelnosti.“.

Článek 2 odst. 1) nařízení č. 1/2015 stanoví: „*Na území obce je možno mimo provozovnu k tomuto účelu určenou kolaudačním rozhodnutím podle zvláštního zákona nabízet a prodávat zboží a poskytovat služby na místech vymezených v přílohách č. 1 a č. 2 k tomuto nařízení (dále jen tržní místa)*.“ s tím, že v případě příloh č. 1 a č. 2 k nařízení č. 1/2015 se jedná o katastrální mapy, ve kterých jsou tržní místa zakreslena, resp. vymezena (v případě přílohy č. 1 k nařízení č. 1/2015 se jedná o „*Prostor na návsi před obecním úřadem*“ a v případě přílohy č. 2 k nařízení č. 1/2015 se jedná o „*Prostor v horních Štěpánovicích na autobus. otočce*“). V souladu s § 18 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona tržní řád vymezí (resp. je povinen vymezit - viz níže) místa pro nabídku, prodej zboží a poskytování služeb a současně rozdělení těchto míst s tím, že rozdělení míst je možno provést podle druhu prodávaného zboží či poskytované služby, podle jejich dočasnosti či stálosti, podle doby prodeje a poskytování služeb apod. S ohledem na dikci § 18 odst. 1 živnostenského zákona „*tržní řád vymezí*“ (a to i s přihlédnutím k nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 27/06 ze dne 24.03.2009) Krajský úřad konstatuje, že se v daném případě jedná o povinnou (zákonnou) náležitost tržního řádu (tržní řád tudíž musí tuto náležitost vždy obsahovat). Vzhledem k tomu, že článek 2 odst. 1) či přílohy č. 1 a č. 2 nařízení č. 1/2015 ani jiná ustanovení nařízení č. 1/2015 rozdělení míst ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona neobsahují, shledal Krajský

úřad znění nařízení č. 1/2015 za odporující zákonu.

V článku 3 odst. 1) nařízení č. 1/2015 je uvedeno, že „Kapacita tržních míst je stanovena přílohou č. 1 a č. 2, a to vždy s ohledem na místní podmínky tržního místa tak, aby byly zajištěny přiměřené podmínky pro zachování kultury a bezpečnosti prodeje zboží nebo poskytování služeb a bezpečný pohyb osob na tržních místech.“. Podle § 18 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona je vymezení stanovení kapacity míst pro nabídku, prodej zboží a poskytování služeb jednou z taxativně stanovených náležitostí tržního řádu (viz výše uvedené k dikci § 18 odst. 1 živnostenského zákona „tržní řád vymezí“). Kapacita předmětných míst tedy musí být vždy stanovena přímo v tržním řádu, a to výslovně a jednoznačně (nelze tak stanovovat např. dodatečně např. „podle místních podmínek tržního místa“ či jiným nekonkrétním, popř. neurčitým způsobem); vymezení stanovení kapacity je možno učinit např. buď počtem prodejních míst (nařízení č. 1/2015 v člancích 1, 5 a 6 upravuje prodejní místa - pozn. Krajského úřadu), nebo určením celkové plochy v metrech čtverečních. Každopádně vymezení stanovení kapacity musí být provedeno v tržním řádu konkrétním a určitým, resp. jednoznačným a srozumitelným způsobem nevyvolávajícím u adresátů tržního řádu žádné pochybnosti či výkladové nejasnosti (právní předpis obce musí být v tomto směru srozumitelný a určitý bez možnosti různých výkladů). Jak je uvedeno výše, v případě příloh č. 1 a č. 2 k nařízení obce se jedná o katastrální mapy obsahující zakreslení, resp. vyznačení míst pro nabídku, prodej zboží a poskytování služeb; jedná se tudíž toliko o vymezení míst ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona (ze kterého lze dovodit přibližné ohraničení vymezených míst), nikoliv však o stanovení kapacity ve smyslu § 18 odst. 1 písm. b) téhož zákona. Přílohy č. 1 a č. 2 nařízení č. 1/2015 totiž reálně řádné (tj. konkrétní a jednoznačné) stanovení kapacity míst pro nabídku, prodej zboží a poskytování služeb vůbec nevymezují. Kapacita dle § 18 odst. 1 písm. b) živnostenského zákona není vymezena ani jinými ustanoveními nařízení č. 1/2015. Mimo to, z dovětky článku 3 odst. 1) nařízení č. 1/2015 („a to vždy s ohledem na místní podmínky tržního místa tak, aby byly zajištěny přiměřené podmínky pro zachování kultury a bezpečnosti prodeje zboží nebo poskytování služeb a bezpečný pohyb osob na tržních místech.“) lze navíc dovozovat, že kapacita tržních míst může být v různých (individuálních) případech rozdílná (jiná). K takové úpravě však obec, dle mínění Krajského úřadu, není oprávněna. S ohledem na uvedené tak Krajský úřad shledal nařízení č. 1/2015 za odporující zákonu.

Dále Krajský úřad pro úplnost uvádí následující: podle článku 6 písm. e) nařízení č. 1/2015 je provozovatel tržních míst, resp. míst pro nabídku, prodej zboží a poskytování služeb povinen „Zajistit, aby byl prodáván pouze určený sortiment zboží a poskytovány povolené služby podle přílohy č. 1 tohoto nařízení obce.“. Příloha č. 1 k nařízení č. 1/2015 však žádný „určený sortiment zboží“ ani „povolené služby“ neobsahuje (jak je uvedeno výše příloha č. 1 k nařízení č. 1/2015 pouze vymezuje příslušné tržní místo). Z tohoto pohledu Krajský úřad shledal znění článku 6 písm. e) nařízení č. 1/2015 za zavádějící, resp. zmatečné, nikoliv však za odporující zákonu.

C.

Krajský úřad tak v souladu s § 125 odst. 1 zákona o obcích vyzval obec Štěpánovice ke zjednání nápravy nařízení č. 1/2015, a to sdělením Krajského úřadu č.j.: JMK 60153/2015 s datem 14.05.2015 s názvem „Výzva ke zjednání nápravy“ (dále jen „výzva KrÚ“). Ke zjednání nápravy nařízení č. 1/2015 byla obci Štěpánovice stanovena lhůta do 60 dnů ode dne doručení výzvy KrÚ s tím, že obci Štěpánovice bylo uloženo, aby v této lhůtě informovala Krajský úřad o způsobu zjednání nápravy nařízení č. 1/2015. Současně byla obec Štěpánovice poučena následovně: „Nezjedná-li obec Štěpánovice, resp. Zastupitelstvo obce Štěpánovice nápravu (ve lhůtě) do 60 dnů ode dne doručení této výzvy, rozhodne Krajský úřad v souladu s § 125 odst. 1 zákona o obcích o pozastavení účinnosti nařízení č. 1/2015.“. Výzvu KrÚ obec Štěpánovice

obdržela dne 20.05.2015. Nápravu nařízení č. 1/2015 tak byla obec Štěpánovice povinna zjednat ve lhůtě do 20.07.2015.

Na základě žádosti Krajského úřadu (viz e-mailové sdělení pracovnice Krajského úřadu ze dne 17.07.2015 a sdělení Krajského úřadu č.j.: JMK 96399/2015 s datem 23.07.2015 s názvem „Žádost o sdělení“) ve věci zjednání nápravy nařízení č. 1/2015 obdržel Krajský úřad dne 27.07.2015 e-mailové sdělení obce Štěpánovice, resp. starostky obce Štěpánovice ze dne 27.07.2015, ve kterém je mj. uvedeno: „... z časových a osobních důvodů jsem nestihla zjednat nápravu ‚Nařízení obce Štěpánovice 1/2015 TRŽNÍ ŘÁD‘. Prosím, zda by jste ještě mohli lhůtu pro nápravu prodloužit.“. Na toto sdělení obce Štěpánovice bylo ze strany Krajského úřadu „neformálně“ reagováno e-mailovým sdělením pracovnice Krajského úřadu ze dne 28.07.2015 s následujícím zněním: „... lhůtu ke zjednání nelze prodloužit ve smyslu Vašeho e-mailu. V souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení, ve znění pozdějších předpisů, je KrÚ JMK nyní povinen vydat rozhodnutí o pozastavení účinnosti předmětného nařízení obce (viz str. 4 sdělení KrÚ JMK č.: JMK 60153/2015 ze dne 14. 5. 2015) a v tomto rozhodnutí bude stanovena nová lhůta pro zjednání nápravy předmětného nařízení obce.“.

Žádné další sdělení obce Štěpánovice o zjednání nápravy nařízení č. 1/2015, resp. nařízení obce Štěpánovice, které by zrušilo nařízení č. 1/2015, ve výše uvedené stanovené lhůtě pro zjednání nápravy nařízení č. 1/2015 Krajský úřad od obce Štěpánovice neobdržel. Krajský úřad tak konstatoval, že náprava nařízení č. 1/2015 ze strany obce Štěpánovice (ve stanovené lhůtě) zjednána nebyla.

Krajský úřad tudíž postupoval v souladu s § 125 odst. 1 zákona o obcích a rozhodl o pozastavení účinnosti nařízení č. 1/2015, a to sdělením Krajského úřadu č.j.: JMK 98421/2015 ze dne 28.07.2015 s názvem „Rozhodnutí o pozastavení účinnosti nařízení obce“ (dále jen „rozhodnutí KrÚ“). Rozhodnutí KrÚ obec Štěpánovice obdržela dne 04.08.2015; tímto dnem tak byla v souladu s § 125 odst. 1 zákona o obcích účinnost nařízení č. 1/2015 pozastavena.

V souladu s § 125 odst. 1 zákona o obcích Krajský úřad v rozhodnutí KrÚ stanovil obci Štěpánovice přiměřenou lhůtu ke zjednání nápravy nařízení č. 1/2015, a to do 60 dnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí obci Štěpánovice. Obci Štěpánovice bylo rozhodnutím KrÚ sděleno, že zjedná-li přílišný orgán obce Štěpánovice (tedy Zastupitelstvo obce Štěpánovice) nápravu ve stanovené lhůtě, Krajský úřad rozhodnutí KrÚ zruší neprodleně poté, co obdrží sdělení obce Štěpánovice o zjednání nápravy, jehož přílohou bude i nařízení obce, kterým byla zjednána náprava (viz § 125 odst. 1 zákona o obcích). Dále byla obec Štěpánovice rozhodnutím KrÚ poučena, že „Nezjedná-li Zastupitelstvo obce Štěpánovice nápravu ve stanovené lhůtě, podá v souladu s § 125 odst. 3 zákona o obcích ředitelka Krajského úřadu do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro nápravu Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení č. 1/2015.“.

Obec Štěpánovice měla nápravu zjednat ve lhůtě do 05.10.2015.

V návaznosti na žádost Krajského úřadu (viz e-mailové sdělení pracovnice Krajského úřadu ze dne 30.09.2015) dne 05.10.2015 Krajský úřad obdržel sdělení obce Štěpánovice, resp. starostky obce Štěpánovice ze dne 05.10.2015 s následujícím zněním: „... z časových důvodů náprava nebyla zjednána, ale máme zájem daný problém vyřešit.“.

Krajský úřad tudíž ve stanovené lhůtě, tj. do 05.10.2015 sdělení obce Štěpánovice o zjednání nápravy včetně přílohy v podobě nařízení obce Štěpánovice, kterým byla zjednána náprava, neobdržel. Nezbyvá než konstatovat, že náprava nařízení č. 1/2015 ze strany obce Štěpánovice - ve stanovené lhůtě do 05.10.2015 - zjednána nebyla.

Pro úplnost Krajský úřad uvádí, že náhledem na webové stránky obce štěpánovice www.stepanovice.cz zjistil, že (k dnešnímu dni) zde není zveřejněno žádné nařízení obce Štěpánovice, kterým by případně byla náprava nařízení č. 1/2015 zjednána.

Důkaz: spis Krajského úřadu SpZn.: S – JMK 42316/2015 OKP.

D.

Pro úplnost v dané věci Krajský úřad uvádí:

Jak vyplývá z výzvy KrÚ i rozhodnutí KrÚ obci Štěpánovice byla - v souladu se zákonem o obcích - ze strany Krajského úřadu poskytnuta dvakrát maximální možná (zákonná) lhůta ke zjednání nápravy, tedy dvakrát lhůta 60 dnů (celková reálná lhůta byla tudíž od 20.05.2015 do 05.10.2015 s tím, že nyní má obec Štěpánovice stále možnost zjednat nápravu – viz níže). Současně byla obec Štěpánovice Krajským úřadem řádně poučena o následcích nezjednání nápravy nařízení č. 1/2015 i o skutečnosti, že možnost dobrovolně zjednat nápravu má Zastupitelstvo obce Štěpánovice až do okamžiku rozhodnutí Ústavního soudu o návrhu na zrušení nařízení č. 1/2015. V nespolední řadě byla obci Štěpánovice v souvislosti se zjednáním nápravy nařízení č. 1/2015 poskytnuta metodická pomoc; ve výzvě KrÚ i rozhodnutí KrÚ byla obec štěpánovice upozorněna na možnost využití vzoru tržního řádu zveřejněného na webových stránkách Jihomoravského kraje www.kr-jihomoravsky.cz a dále byla obci Štěpánovice metodická pomoc poskytnuta telefonicky, a to na základě telefonátu starostky obce Štěpánovice v měsíci červenci 2015; pracovnice Krajského úřadu podrobně starostce obce Štěpánovice vysvětlila celou situaci a možnosti dalšího postupu, nabídla starostce obce Štěpánovice využít zveřejněný vzor tržního řádu s tím, že návrh tržního řádu zpracovaný obcí Štěpánovice je možno zaslat Krajskému úřadu ke konzultaci před jeho schválením Zastupitelstvem obce Štěpánovice (což je - mimochodem - standardní praxe Krajského úřadu, kterou obce Jihomoravského kraje hojně využívají).

Krajský úřad - k otázce uplynutí celkové doby (lhůty) ke zjednání nápravy nařízení č. 1/2015 (viz výše) a důvodům nezjednání nápravy nařízení č. 1/2015, které zmiňuje starostka obce Štěpánovice - toliko na okraj podotýká, že v souladu s § 92 odst. 1 věta první zákona o obcích („*Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, nejméně však jedenkrát za 3 měsíce.*“) požadovaná náprava nařízení č. 1/2015 měla a mohla být obcí Štěpánovice řádně zjednána.

V celé věci tak ředitelce Krajského úřadu nezbývá než postupovat přesně v intencích zákona, tj. (mj.) v souladu s § 125 odst. 3 zákona o obcích podat Ústavnímu soudu návrh na zrušení nařízení č. 1/2015 (jiné možnosti zde zákon - zejména s přihlédnutím k zásadě, že orgány veřejné moci smějí činit jen to, co jim zákon výslovně umožňuje - Krajskému úřadu nedává).

II.

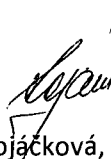
Vzhledem k výše uvedenému navrhuji, aby plénum Ústavního soudu nálezem nařízení č. 1/2015 zrušilo.

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Žerotínovo nám. 3

601 82 Brno

-4-

JUDr. Věra Vojáčková, MPA
ředitelka